

Moudré jednání.

Každý, kdo není zaslepen aneb předpojat předsudkem, když bedlivě přečte poselství presidenta ke kongresu a uváží náhledy a důvody v něm uváděné, musí přilítni nezvratně k poznání, že listina tato jest skutečně listinou státnickou, moudrou a rozumnou. Ovšem, ty přepjatce neb fanatiky, kteří chtějí válku za každou cenu, kteří chtějí spůsobiti zemi zbytečně ohromné ztráty na životech i jmění, sotva uspokojí, však ti, jimž více na tom záleží, abychom zachovali si pověst spravedlivosti a mřumilovnosti, musí doznati, že president McKinley jest pravým mužem na pravém místě a těšiti se z toho, že vůči vážné době, v kteréž se nalzáme, nalzáz se v čele národa muž takové odhodlanosti a státnické důmyslnosti, jakým osvědčil se president McKinley.

Každý, kdo přečte bedlivě poselství jeho ke kongresu, musí seznati, že nikomu nejedná se upřimněji o to, aby sousední Kuba byla upokojena a aby dosáhla samostatnosti, nežli presidentu McKinleymu. Však to docíliti chce, zdali možno, bez obětí a hrůz válečných. V tom nedá se mýliti hartusením ani přátel, ani nepřátel. S klidem důstojným jedná dle přesvědčení svého, vědom jsa sobě zodpovědnosti, jakouž důležitost doby a věci mu ukládá.

V poselství svém líčí stav věcí co soudný a nepředpojatý pozorovatel. Zápas, kterýž sena Kubě vede, není válkou, není bojem, kterýž vítězstvím zbraní skončen býti může, nýbrž jest zápasem vyhlazovacím, kterýž skončiti může jen vysílením jedné neb obou stran. Jest to zápas ukrutný a nelidský a proto uznává president, že jmenem lidskosti, právě tak jako v zájmu našich obchodních styků s nešťastným ostrovem jest zapotřebí, konec učiniti nesnesitelným těmto poměrům. Podle jeho náhledu však tou cestou není uznání neodvislosti Kuby touto dobou. Toto zahrnuje v sobě zároveň uznání těch, kdož o neodvislosti zápasí, co spořádané vlády svrchované země. V tom ohledu však posud přidrží se president náhledu, vyslovených ve svém poselství výročním, předloženém kongresu v prosinci a dovozuje, že ani nyní nemají Kubánci o nic více nároků na uznání, nežli tehdy. Svě náhledy opírá o náhledy předchůdců svých, zejména o náhledy jednoho z otců strany demokratické, chrabrého presidenta Jacksona, kterýž v poselství svém své doby předložil kongresu důvody, proč by neměl Texas, tehdy o neodvislost od Mexika bojující, uznán býti ještě neodvislým a důvody tyto jsou platnými dnes a v souhlasu s právem mezinárodním, jako byly tehdy.

Jeden velice důležitý bod, kterýž obyčejně bývá přehlížen, připomíná president McKinley ve svém poselství. Kdybychom uznali neodvislost Kuby a chtěli zakročiti brannou rukou v její zájmu, pak by naše jednání co spojení moci přátelské říditi se muselo schválením a vůlí vlády uznané, což by mohlo nás přivesti do situace, kteráž by nám nebyla třeba příjemnou a dojistá byla by nás nehodnou.

President McKinley navrhuje, aby kongres povolil to, co povolil kongres za doby presidenta Jacksona vůči Texasu, totiž aby oprávnil presidenta k zakročení v zájmu zjednatí míru a k uznání neodvislosti Kuby, kdykoliv nadejde doba ku kroku takovému přiležitá a oprávněná. Dovojuje, a to právem, že vzhledem k poměrům panujícím, nejen právě v době nynější, nýbrž i vzhledem k minulosti, vzhledem ku stále se opakujícím revolucím proti vládě tam

panující, jež opětovaně znovu propukají, vzhledem ku nelidskosti, s jakou zápasy se vedou a beznadějnosti v ukončení zápasu nynějšího bez zakročení jiného a konečně vzhledem ku znepokojení naší vlastní země, jež zápas ten působí, jsme oprávněni požadovati skončení téhož a k tomu cíli zakročiti. Zničení lodě Maine uvádí president za jeden z důkazů nesnesitelnosti poměrů, na Kubě panujících a praví rozhodně: "Ve jménu humanity, ve jménu civilizace a ve jménu ohrožených zájmů amerických, což vše dává nám právo mluviti i jednati, válka na Kubě musí přestati."

S postavením presidenta McKinleyho souhlasiti bude dojistá velká většina národa, souhlasiti s ním budou všichni, jimž jedná se o udržení důstojnosti národa, tak jako o dosažení neodvislosti Kuby cestou míru.

Čeští věřící a irsko-katolická hierarchie.

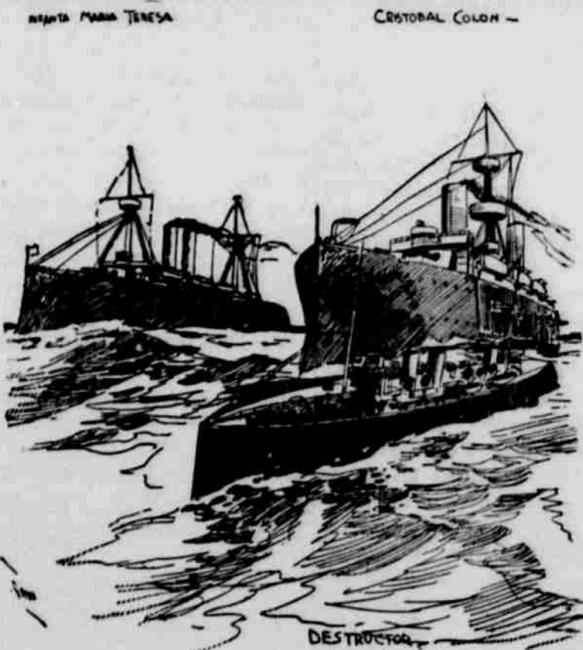
(Z New-Yorských Listů.)

Ku konci minulého týdne obdrželi jsme dopis od rever. Halsta, faráře české katolické osady v

dol. týdně a sbírky ve skutečnosti činily více než dvakrát tolik. Irští duchovní dokázali, toho konečně, že biskup McDonell rev. Halstovi zakázal konání pobožností v českém kostele na Jackson ave. a když neuposlechl, vyobcoval jej.

Rev. Halst odebral se sice k biskupovi a vykládal mu, že katolictví Češi v Dutch Kills nutně potřebují českého kostela; avšak zástupce biskupův, generální vikář, odbyl jej, že ti mladí umějí anglicky a o ty staré že oni nestojí, ti "že mohou jít k čertu."

Proti odbojnému knězi vypověděn nyní boj na celé čáře. Zprvu posláni do Dutch Kills němečtí kněží, aby chodili po rodinách, švali proti Halstovi a říkali, že žádným knězem není, když neuposlechl biskupa. Mezi těmito byl také jeden bývalý přítel Halstův. Ten navštívil jej napřed, ujistil ho, že proti němu ničeho nepodnikne, ale sotva že dostal se ven, začal se svojí zrádnou prací. Takové charaktery pěstuje katolická církev! Na tváři úsměv, v ústech sladká slova, ale za zády dýku. Když toto nespořádalo, zahájen jiný manévř.

TŘEMI NEJPŘEDNĚJŠIMI LODĚMI
válečného loďstva španělského jsou zobrazeny tito válečné lodě Infanta Maria Tereza, Cristobal Colon a Destructor. První dvě jmenované jsou obraženy mi křižáky, poslední pak jest dělovou lodí, kteráž zároveň torpédy vybrojena jest. Lodice Destructor postavena byla v roce 1886, v posledních měsících však byla přestavena a novou výzbrojí opatřena, tak že v oboru svém mezi nejpřednější lodě toho druhu počítána býti může.

Dutch Kills, abychom jej navštívili. Vypoví prý nám historku o pronásledování českého kněze a českých katolíků se strany irských duchovních, že užaseme. Vypravili jsme se tedy v sobotu odpoledne "přes vodu" a po krátké jízdě po elektrické káře vkročili do dvěř "fary" Dutch-killské.

Předem podotýkáme, že nikdo nemusí panu faráři záviděti. Chudobu, jaká tam odevšad zírá, vzdali jme jedině v přibytých nutných studentů. V celé budově našli jsme pouze jediná kamna a to ve školní místnosti. Jsou nízká a úzká, asi tak za tři dolary. Nikde není kouska koberce, ani v ložnici, ani v kanceláři farářově. "Žiju za čtyři dolary týdně," pravil rev. Halst a není příčiny, proč by se slovům těm nemělo věřiti. Přistupme však už k té historce o tom neslýchaném pronásledování.

Česká osada v Dutch Kills je irským kněžím, kteří, jak nám sdělil rev. Halst, potřebují měsíčně \$400 na výživu a dvě mladé ženské na "vaření", trnem v očích. Vidějí tam konkurenci. Ačkoli mají na osm set rodin, zuřil nad ztrátou rodin českých a německých, kteří s rev. Halstem odešli. Dokud však chodili tito věřící do kostela irského, po každé nedělní sbírce nadával farář Mc Gronan, že je to holota a že ani nesložil tolik, mnoho-li obnáší službu českého kněze (Halsta) Tomuto platili tenkrát deset

Irští osadníci, kteří na slovo z úst kněžských byli by hotovi třeba bratra zavraždit, vyzvání, aby nekupovali ničeho od českých obchodníků, dokud neodpadnou od rev. Halsta a ti, kteří Čechy zaměstnávají, aby je z práce vyhostili, dokud od "buřiče" neustoupí.

"Oni chtějí náš lid vyhladověti," zvolal rev. Halst hlasem chvějícím se pohnutím. "Oni jsou horší, nežli Španělové na Kubě." Český farář obrátil se sice ke všem instancím, ale všude byl surově odbyt. Prelát nejvíce se zlobí, že majetek kostelní psán je na sedm osadníků, kteří mají jej v držení jako důvěřníci a nikoli na biskupa. Rev. Halst hodlá podniknouti pouť do Říma, aby tam stížnosti své přednesl, ale my nevěříme, že mnoho pořídí.

Dutchkillská kostelní vojna zasluhuje pozornosti, poněvadž dokazuje, jak chová se irsko-katolická hierarchie k Čechům a Slovanům vůbec. Co státců snesli jenom krajané naši na nádherné kostely, jež potom biskupům odevzdali a v nichž jsou pouze trpění! Kdy otevrou se jim oči, aby, jako Poláci, seznali, jaké bezpráví se na nich páše? Každý má právo věřiti, co chce, aneb nic; avšak je-li už katolické náboženství jisté částí krajanů našich drahé, proč nevyrvou se ze spárů irské hierarchie, která jimi opovrhuje? Proč nepodří si samy kostely postave-

né z peněz, na nichž mnohá krupěj potu a krve lpi? Proč nevolejí si kněze, které sami si přejí? Proč nechají si vnutiti od biskupa duchovního, který často všem, neb veliké většině se protiví? Tyto otázky předložili si před časem Poláci a odpověděli na ně rázně. Dnes neodvislá církev polská čítá slušný počet osad. Polská vzpoura vypukla v Clevelandu, česká začala snad v nepatrné osadě Dutch-killské.

Rev. Halst slíbil, že sám vyličí boj svůj a svých osadníků proti mocným prelátům církevním. Bylo by to zajímavé a v mnohém ohledu poučné čtení. Katolická hierarchie, která se v této zemi potají láská s Američany, ale přistěhovalce klame, že je jejich ochrancem, byla by postavena do pravého světla. Zda-li jí záleží na přistěhovalcích, jsou to pouze Irčané a částečně Němci. Ostatní, jak pravil generální vikář, mohou jít k čertu.

Válka stojí dolary.

Dnes, kdy slyšíme se všech stran volati po válce a s tímto slovem se hraje, jako by se jednalo o baseball, stáží několik číslic zde, aby se vidělo, jak ohromných obětí to-muto zbytku starého barbarství přiněsti se musí na penězích o privilegovaném vraždění tisíců a tisíců lidí nemluvě.

Za čtyři roky občanské války obnášely vládní výdaje téměř \$3,180,000,000; v míru by bylo bývalo dostačilo \$260,000,000; válka tedy vyžádala zvláštního vydání \$2,920,000,000. Daněmi bylo sebráno \$730,000,000; kdyby bylo \$260,000,000 v míru dostačilo ke krytí vládních výloh, obnášely tedy válečné daně \$470,000,000. Půjčkami na záručitelné bondy a noty bylo sehnáno \$2,450,000,000. Z toho jest patrné, že lidé, kteří bojovali v občanské válce, ani jednou pětinou nepřispěli ku hrazení válečných útrat a že zbytek teprve po válce a většinou od potomstva zaplacen býti musí.

Útraty válečné za dobu trvání války obnášely \$2,920,000,000. Úroky za čas války a po této až do 1. června 1897, \$2,664,000,000. Výslužné po válce \$2,127,000,000. Útraty válečné až do konce posledního fiskálního roku obnášelo \$7,711,000,000.

Přítomné platíme na pensích a úrocích na válečný dluh, výlučně na dluh, který byl učiněn ku udržení hodnoty papírových peněz, které v čase války vydány byly a z oběhu staženy nebyly, přibližně \$3,500,000 týdně. Na pouhých pensích platíme ročně dvakrát tolik, co obnášela veškerá vydání vládní před občanskou válkou. Poněvadž placení úroků a výslužného ještě po mnoho roků potrvá, možno téměř s jistotou počítati, že občanská válka vládou plných dvanáct tisíc milionů dolarů státi bude, nemluvě o ztrátách jednotlivců, které vypočísti nelze. Tato poslední číslice rovná se třem čtvrtinám odhadnutého veškerého majetku ve Spojených Státech v roku 1860. Zajímavou četbu soudobému občanstvu poskytuje zákon domácích daní z dne 30. června 1864, jenž vyplňuje 82 strany zákoníku. Počíná daní z různých povolaní. Bankéři musili dle výše svého jmění platiti od \$100 výše; velkoobchodníci od \$50 výše; maloobchodníci od \$10 výše; land-warrant-brokers \$20; obchodní cestující \$20; divadla a cirkusy \$100; kejklři \$20; stavitelé a kontraktoři \$25 a výše. Následující obchodníci musili platiti po \$10: obchodníci v koních, půjčovny koní a povozy, sprostředkovatele prodeje dobytka, hospodářských plodin a vylívání, majitelé hotelů, hostinců a stravních místností (jestliže dostávali \$200 nájemného, jest-li více, platili větší

daň), restaurace, cukrářství, pozemkoví a pojišťující jednatelé, dražebníci, lékárníci, fotografové, majitelé kůželnků, advokáti, lékaři, architekti, civilní inženýři a plumbaři. Po tomto následuje odstavec, který se podobá celné sazbě, poněvadž obsahuje saděbní všech předmětů domácího hospodářství. Ze svíček se platilo pěti procentní zdanění, z uhlí 25c. z tonny, z plynu 10c. z tisíce kubických stop, z gallonu syrobu 5c. atd.

Rovněž se platily daně z výšky obnosu při uzavřeném obchodě. Tak platili sprostředkovatelé z prodeje osminu procenta, z obchodních uzavírek prodeje cených papírů, peněz a směnečného obchodu musila se zaplatiti jedna dvacitina procenta. Kdo měl kočár platil od \$1—10; kdo měl piano \$2—6; kdo měl stříbrné hodinky \$1, kdo měl zlaté \$2. Z každého kusu poraženého dobytka musil se platiti poplatek.

Značný poplatek se platil z příjmů, z dědictví, z movitého majetku a zavedená byla i kolková daň. Že se na pivo, lihoviny a tabák nezapomělo, rozumí se samo sebou.

Vláda potřebovala dva až tři miliony dolarů denně, ty se musily nějakým způsobem sehnati a občanstvo je musilo—zaplatiti.

Každý žert něco stojí a kdo má něčeho k ztracení nečene se střemhlav do víru války. Ta se snadno provokuje, ale těžce se hojí zasažené rány; mimo soudobých účastníků trpí jimi vždy i pozdější generace.

HOVORNA.

Pouze dotazy plněm jménem tazatele opatřené dojdou posláním a odpovědi. Dopisy nepodepsané a anonymní naleznou pobodlného místa v kořti.

WESTON, Neb. Prosím sdělte v Hovorně, zdali mohou státi vysloužilí městští úředníci, kteří letošního roku nebyli znovu voleni, udělovat povolení hostinským ku provozování jejich obchodu a jednat obecní sluhy a ostatní úřadníky. Přičina dotazu toho jest, že naše městská rada opomenula odbývati volbu. Také sdělte, jaký trest neb následky taková zpupnost sebou nese. Váš,

M. Walla.

Odp. Úředníci voleni jsou na jistou lhůtu a až do nastoupení svých zákonitých nástupců. Proto jestli v době uplynutí lhůty nejsou žádní zákonití nástupci, setrvají úředníci nadále v úřadu a jsou oprávněni ku všemu zákonitému jednání. Když by opomenuli učiniti svou povinnost ohledně vypsaní volby, může být požádán soud, by jim nařídil vykonání povinnosti takové a soud to dojistá učiní. Když by se zdráhali soud uposlechnout, uzná tento sám, jak je má po neváznutě a neposlechnutí soudu potrestati.

"Slovo uvědomělým jest dostačitelné" a slovo od uvědomělých mělo by býti dostačitelné, kdo se však ptá, kdo jsou ti uvědomělí? Ti kdož ví. Často opakovaná zkušenost věrohodných osob může býti brána za znalost. Pan W. M. Terry praví, že Chamberlain's Cough Remedy uspokojuje lépe, nežli kterýkoliv jiný lék v trhu. Byl v lékárnickém obchodu v Elkton, Ky., po dvanácti roků; prodal na sta láhví tohoto léku, mnohonásobně více nežli jiných léků proti kašli, což dokazuje, že Chamberlain léky jsou pro lid nejspokojivější a že jsou nejlepší. Na prodej u všech lékárníků.

Pozor! Pozor!

Hledající domovy

upozorňují se na výtečnou, rolničení příznivou krajinu v Taylor a Price okresích ve Wisconsinu; bojně pěkného lesa; dobrá páda; zdravé podnebí a hojnost čistě vody; pochybení úrody neznámo. The Wisconsin Central R. R. Co. prodává tyto pozemky osadníkům v levných cenách a na mírné podmínky. Dopíše na E. W. FOSTER, jedn. 204 Clark St. Chicago, Ill., neb Marek BOUKAL, Worcester Wisconsin. H-T-D-T-ft

Hledá se \$6.00 a více stálého výtěžku denně zaručujeme každému, kdo si vezme jednatelství pro naše nové obraty. Zásné obavy před ztrátou. Hlaste se u O. S. Silbermann, St. Paul, Minn. Zmlúste se o tomto listu.—Dep't DP